

SECTION: PEDAGOGICAL SCIENCES.

SEKCJA: NAUKI PEDAGOGICZNE.

How to cite: Melnyk, N., Gerasymenko, O., & Chavarha, M. (2024). Assessment of the Influence of Innovative Teaching Methods on the Training of Students in Medical Specialties under War Conditions (Ukrainian Experience). *International Conference on Science, Innovations and Global Solutions*. (pp. 96-99). Futurity Research Publishing. <https://futuraity-publishing.com/international-conference-on-science-innovations-and-global-solutions-archive/>

Assessment of the Influence of Innovative Teaching Methods on the Training of Students in Medical Specialties under War Conditions (Ukrainian Experience)

Мельник Надія Степанівна¹, Герасименко Олена Анатоліївна² Чаварга Михайло Іванович³

¹ кандидат медичних наук, доцент кафедри терапевтичної стоматології, Івано-Франківський національний медичний університет, м. Івано-Франківськ, Україна, <https://orcid.org/0000-0002-7593-7100>

² кандидат медичних наук, доцент, доцент кафедри інфекційних хвороб, Одеський національний медичний університет, м. Одеса, Україна, <https://orcid.org/0000-0003-1291-657X>

³ кандидат медичних наук, доцент, доцент кафедри хірургічних хвороб медичного факультету Ужгородського національного університету, м. Ужгород, Україна, <https://orcid.org/0009-0006-7504-5395>

Accepted: June 12, 2024 | **Published:** June 27, 2024 | **Language:** Ukrainian

Анотація: The purpose of the study is to assess the impact of innovative teaching methods on the training of students of medical specialties in the conditions of war in Ukraine. To achieve the goal, scientific publications were analyzed and the obtained information was synthesized. The use of innovative teaching methods plays a key role in improving critical thinking, analytical abilities and practical skills of future medical workers and allows for effective adaptation of the educational process to the complex conditions of war. The results of the study confirm the necessity and effectiveness of introducing innovative teaching methods into medical education.

Ключові слова: martial law, innovative methods, digital technologies, online learning, medical education.

Вступ

Введення режиму воєнного стану в Україні зумовило потребу відповіді на нові та непередбачені виклики у сфері медичної освіти, основними з яких стали небезпека для життя та здоров'я всіх учасників освітнього процесу, значні пошкодження та руйнування освітньої інфраструктури і навчальної матеріально-технічної бази. Перед закладами освіти цього напрямку постало завдання створити найбільш безпечне та ефективне освітнє середовище для здобувачів освіти, зосереджуючись на вдосконаленні технологічної складової педагогіки, консультуванні, мотивації та підтримці викладачів у адаптації до нових умов. Основною стратегією для забезпечення безперервності процесу підготовки здобувачів медичних спеціальностей в умовах воєнного стану в Україні стало впровадження інноваційних технологій і методів в освітній процес.

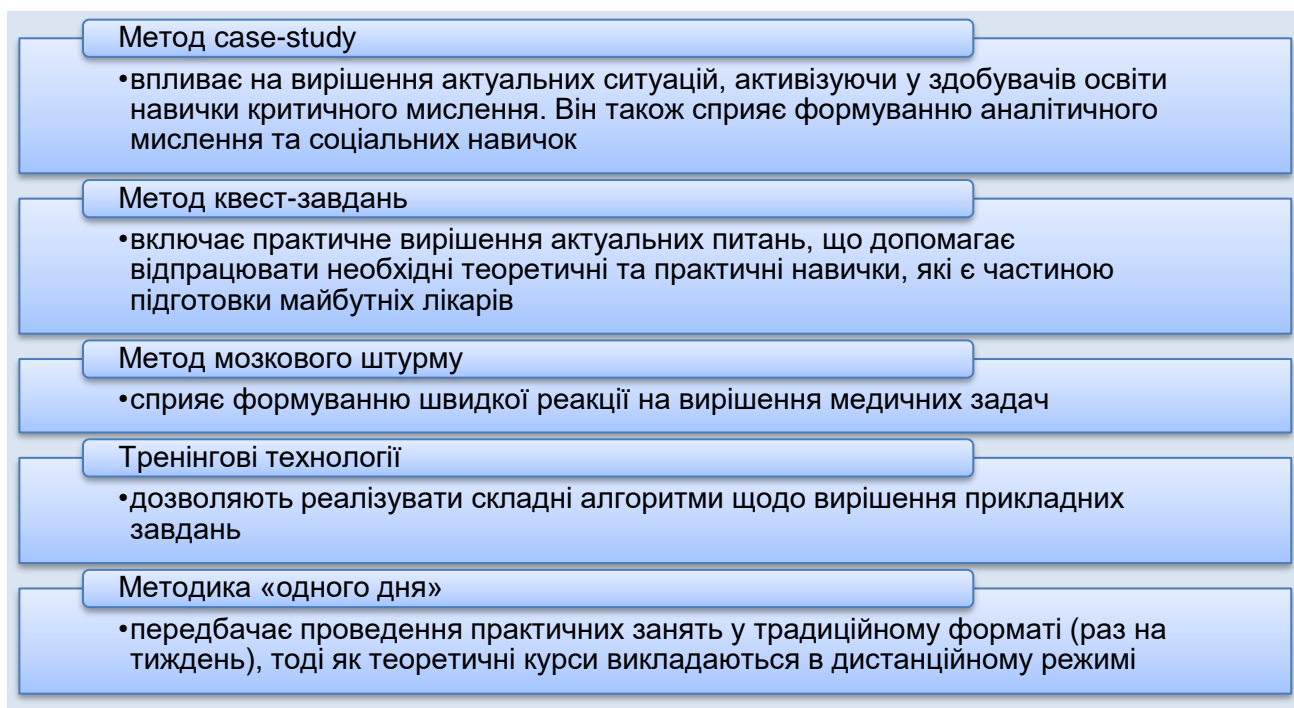
Результати дослідження

Війна, розв'язана росією, стала стресовим фактором для всіх учасників освітнього процесу. Викладачам довелося зіткнутися з багатьма невідкладними проблемами: від розробки алгоритмів забезпечення безпеки здобувачів освіти і персоналу кафедр до внесення змін у навчальні програми. Однією з першочергових задач стала адаптація освітнього процесу до умов війни, що включає низку заходів, таких як перехід на асинхронне навчання, облаштування безпечних укриттів та розробка алгоритму дій під час повітряних тривог (Гутор, 2022).

Враховуючи сучасні тенденції у галузі медичної освіти, варто виокремити такі інноваційні педагогічні методи, як case-study, тренінгові технології, квест-завдання, елементи дистанційної освіти та гуманістичне навчання (рис. 1). Метод case-study сприяє акцентуванню уваги здобувачів освіти та впливає на відпрацювання ними потрібних навичок. Для здобувачів медичної освіти важливим є вирішення певних клінічних ситуацій, наприклад, з профілактики рецидивів захворювання, зупинки кровотечі та інших (Боднар, Беденюк, Боднар, & Боднар, 2022). Актуальним у системі підготовки сучасного медика є використання методу мозкового штурму, який впливає на формування навичок швидкої реакції щодо вирішення конкретних медичних ситуацій.

Рисунок 1

Інноваційні методи навчання здобувачів медичних спеціальностей

Джерело: розроблено авторами на основі аналізу джерела (Боднар, Беденюк, Боднар, & Боднар, 2022).

Одним із важливих інноваційних методів у медичній освіті є проблемно-орієнтоване навчання. Цей підхід включає вивчення актуальних клінічних випадків, вирішення проблемних ситуацій та прийняття рішень на основі здобутих теоретичних знань. Проблемно-орієнтоване навчання заохочує здобувачів освіти до активної участі в освітньому процесі, розвиває у них критичне мислення та робить навчання більш цікавим і ефективним (Герасименко, Совірда, & Тюпа, 2024).

Інтерактивні технології є не менш важливим інноваційним методом у медичній освіті під час воєнного стану в Україні. Вони дозволяють майбутнім медичним фахівцям краще засвоювати навчальний матеріал, розвивати професійні навички і швидше адаптуватися до змін у медичній практиці. Ці технології також сприяють створенню індивідуалізованих навчальних програм, які враховують потреби кожного здобувача медичної освіти, спонукають до активної співпраці й обміну досвідом між усіма учасниками освітнього процесу.

Невіддільною складовою для української системи освіти в умовах воєнного стану стало впровадження дистанційної форми навчання. Наповнення різних платформ освітнім контентом і використання онлайн-технологій зв'язку було активізовано через пандемію COVID-19. Війна ще більше актуалізувала необхідність продовження цих зусиль та їх всебічного поглиблення. У дистанційному навчанні медичні заклади освіти використовують різні онлайн-платформи та інструменти, найпопулярнішими з яких є:

- системи управління навчанням (наприклад Moodle);
- програми для комунікації та командної співпраці (Google Form, Classtime, Kahoot тощо);
- платформи для створення та обміну документами (Word, Excel, PowerPoint тощо);
- платформи для відеозв'язку (наприклад Zoom, Google Meet);

- різні освітні і навчальні ресурси (BMJ Learning, ClinicalKey, Complete Anatomy, Coursera тощо).

Новим форматом дистанційної медичної освіти під час воєнного стану в Україні стало залучення лікарів-інтернів, молодших спеціалістів з медичною освітою, а також лікарів-спеціалістів без вимог щодо атестації для надання медичної допомоги та виконання інших необхідних заходів.

До успішних кейсів дистанційного навчання в українських медичних закладах освіти включають впровадження онлайн-платформ і систем управління навчанням, які сприяють ефективній взаємодії між учасниками освітнього процесу. Ці ресурси забезпечують цілодобовий доступ до навчального матеріалу в синхронному й асинхронному режимах, а також ефективний моніторинг, контроль і оцінювання знань здобувачів освіти. Викладачі активно використовують віртуальні лекції та вебінари, створюють інтерактивні онлайн-курси й навчальні модулі.

Впровадження новаторських методів навчання в медичній освіті потребує значних змін на різних рівнях, зокрема на клінічному, академічному і технічному. Це вимагає взаємодії між закладами вищої медичної освіти та системою охорони здоров'я, а також співпраці між викладачами та здобувачами освіти, з активною участю останніх в освітньому процесі (Леженко, & Погрібна, 2023). В цілому, використання інтерактивних технологій у медичній освіті може підвищити рівень якості навчання та сприяти ефективнішій підготовці майбутніх медичних працівників.

Висновки

Використання інноваційних методів, таких як кейс-стаді, проблемне навчання, мозковий штурм та інші, відіграє ключову роль у підвищенні критичного мислення, аналітичних здібностей та практичних навичок майбутніх медичних працівників. Окрім цього, такі методи дозволяють ефективно адаптувати освітній процес до складних умов воєнного стану. Підвищення якості освіти за рахунок інтеграції інноваційних методів навчання сприятиме підготовці висококваліфікованих медичних фахівців, здатних ефективно працювати в умовах різних кризових ситуацій.

Література

Боднар, П. Я., Беденюк, А. Д., Боднар, Т. В., & Боднар, Л. П. (2022). Парадигма вищої медичної освіти в умовах війни та глобальних викликів XXI століття. *Академічні візії*, 14. <https://www.academy-vision.org/index.php/av/article/view/93> (дата звернення: 01.06.2024).

Герасименко, О. А., Совірда О. С., & Тюпа, В. В. (2024). Інноваційні методи викладання в медичній освіті України: упровадження та результати. *Перспективи та інновації науки*, 3(37), 141-154. <http://perspectives.pp.ua/index.php/pis/article/download/10020/10075> (дата звернення: 01.06.2024).

Гутор, Н. С. (2022). Особливості навчання та формування студентів-стоматологів в умовах військового стану. *Медична освіта*, 3, 36-41. <https://doi.org/10.11603/m.2414-5998.2022.3.13404> (дата звернення: 01.06.2024).

Леженко, Г., & Погрібна, А. (2023). Особливості медичної освіти в Україні в умовах воєнного часу. *Актуальні питання у сучасній науці*, 3(9), 422-439. <http://perspectives.pp.ua/index.php/sn/article/download/4027/4049> (дата звернення: 01.06.2024).